

Till
Ministern för Högre utbildning och forskning,
Helene Hellmark Knutsson,

samt för kännedom till

Utbildningsminister
Gustav Fridolin

Kraven på att förskola och skola bedrivs på vetenskaplig grund har förstärks i och med skollagen 2011. Ett sätt att utveckla den vetenskapliga grunden är att utveckla förutsättningar för praktiktäna forskning. Efter de satsningar som gjorts på forskarskolor finns det idag ett antal disputerade lärare och lektorer hos skolhuvudmännen vilket ger förutsättningar för att genomföra forskningsprojekt i samverkan mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor. För att kunna etablera en gemensam strategisk satsning som blir långsiktig menar vi att ett nationellt avtal rörande detta är önskvärt. En möjlig utgångspunkt för ett sådant avtal är ALF-avtalet inom hälso- och sjukvårdsområdet.¹ Ett nationellt avtal som kombineras med ett lokalt avtal.

Samverkan mellan universitet/högskolor och skolhuvudmän är idag omfattande, inte minst genom det gemensamma ansvarstagandet för de olika lärarprogrammen. För att svara mot skolans behov behöver samverkan utvecklas, framför allt vad gäller den praktiktäna forskningen vilken motsvarar den kliniska forskningen inom hälso- och sjukvårdsområdet. Den alltmer kännbara lärarbristen gör att universitet/högskolor och skolhuvudmän söker efter olika åtgärder för att bibehålla och höja kvaliteten inom samtliga verksamheter. I det arbetet engagerar sig även företag och andra intressenter som är beroende av välutbildad arbetskraft. Skollagens krav på skolhuvudmannen att verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genererar ett behov av att komplettera uppdragsutbildning, kompetensutbildning med en mer långsiktig och ömsesidig samverkan mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor.

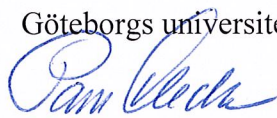
För att utveckla ett samverkansavtal inom skolområdet med ALF-avtalet som en utgångspunkt behövs en försöksverksamhet som kan arbeta fram ett alternativ som kan fungera väl inom skolområdet. Vi är beredda att medverka till att utveckla en modell genom att ta ansvar för en försöksverksamhet där syftet är att skapa förutsättningar för en fördjupad samverkan mellan universitet/högskolor och skolhuvudmän vad gäller praktiktäna forskning till stöd för den vetenskapliga kunskapsutvecklingen inom skolområdet.

2015-06-14

Uppsala universitet

Eva Åkesson
Rektor

Göteborgs universitet

Pam Fredman
Rektor

Karlstad universitet

Åsa Bergenheim
Rektor

¹ De ansvariga för lärarprogrammen vid våra universitet har arbetat fram ett utkast med ALF-avtalet som utgångspunkt (ALF inom hälso- och sjukvårdsområdet står för *Avtal om Läkarutbildning och Forskning*). De visar att det finns lärdomar att dra när ett ALF-Skola avtal utvecklas. Diskussioner har även förts med SKL och Friskolornas Riksförbund. Underlaget biläggs.

Förslag på nationellt skolforskningsavtal för skolområdet motsvarande ALF-avtal inom hälso-och sjukvården

I denna PM presenteras ett underlag för ett Skolforskningsavtal (ALF-skolavtal) som nära ansluter till nu gällande ALF-avtal inom hälso- och sjukvården. Detta eftersom det finns flera möjligheter att jämföra t.ex. huvudmännens ansvarsområden, uppbyggnaden av läkar- och lärarutbildningar med verksamhetsintegrerad/verksamhetsförlagd utbildning. Det som saknas inom skolområdet, i förhållande till hälso-och sjukvårdsområdet är möjligheten till klinisk/praktiknära forskning och kombinationstjänster för disputerad personal inom universitet/högskolor och förskolor/skolor”.

Självklart behöver en djupare analys och anpassning göras för att utveckla ett ALF-avtal på skolområdet men vår förhoppning är att denna genomgång visar att det verkar vara fullt möjligt att utarbeta ett ALF-skolavtal genom att bygga på erfarenheterna från ALF-avtalen. Vi har även samrått med SKL som gärna deltar i ett sådant arbete. Även Friskolornas Riksförbund har uttryckt intresse av att delta.

Det bifogade nationella avtalet ska endast ses som en illustration av de olika delar som kan ingå i ett tänkt avtal. Det är vår förhoppning att en försöksverksamhet kan starta redan under 2016, vilket vi är beredda att medverka i, för att konkret ta fram underlag till ett heltäckande nationellt avtal.

Elisabet Nihlfors
Dekan Fakulteten för Utbildningsvetenskaper,
Uppsala Universitet

Björn Åstrand
Dekan Lärarutbildningsnämnden
Karlstad Universitet

Maria Jarl
Ordförande Lärarutbildningsnämnden
Göteborgs universitet

Till
Ministern för Högre utbildning och forskning,
Helene Hellmark Knutsson,

samt för kännedom till

Utbildningsminister
Gustav Fridolin

Kraven på att förskola och skola bedrivs på vetenskaplig grund har förstärks i och med skollagen 2011. Ett sätt att utveckla den vetenskapliga grunden är att utveckla förutsättningar för praktikinära forskning. Efter de satsningar som gjorts på forskarskolor finns det idag ett antal disputerade lärare och lektorer hos skolhuvudmännen vilket ger förutsättningar för att genomföra forskningsprojekt i samverkan mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor. För att kunna etablera en gemensam strategisk satsning som blir långsiktig menar vi att ett nationellt avtal rörande detta är önskvärt. En möjlig utgångspunkt för ett sådant avtal är ALF-avtalet inom hälso- och sjukvårdsområdet.¹ Ett nationellt avtal som kombineras med ett lokalt avtal.

Samverkan mellan universitet/högskolor och skolhuvudmän är idag omfattande, inte minst genom det gemensamma ansvarstagandet för de olika lärarprogrammen. För att svara mot skolans behov behöver samverkan utvecklas, framför allt vad gäller den praktikinära forskningen vilken motsvarar den kliniska forskningen inom hälso- och sjukvårdsområdet. Den alltmer kännbara lärarbristen gör att universitet/högskolor och skolhuvudmän söker efter olika åtgärder för att bibehålla och höja kvaliteten inom samtliga verksamheter. I det arbetet engagerar sig även företag och andra intressenter som är beroende av välutbildad arbetskraft. Skollagens krav på skolhuvudmännen att verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genererar ett behov av att komplettera uppdragsutbildning, kompetensutbildning med en mer långsiktig och ömsesidig samverkan mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor.

För att utveckla ett samverkansavtal inom skolområdet med ALF-avtalet som en utgångspunkt behövs en försöksverksamhet som kan arbeta fram ett alternativ som kan fungera väl inom skolområdet. Vi är beredda att medverka till att utveckla en modell genom att ta ansvar för en försöksverksamhet där syftet är att skapa förutsättningar för en fördjupad samverkan mellan universitet/högskolor och skolhuvudmän vad gäller praktikinära forskning till stöd för den vetenskapliga kunskapsutvecklingen inom skolområdet.

2015-06-14

Uppsala universitet

Göteborgs universitet

Karlstad universitet

Eva Åkesson
Rektor

Pam Fredman
Rektor

Åsa Bergenheim
Rektor

¹ De ansvariga för lärarprogrammen vid våra universitet har arbetat fram ett utkast med ALF-avtalet som utgångspunkt (ALF inom hälso- och sjukvårdsområdet står för *Avtal om Läkarutbildning och Forskning*). De visar att det finns lärdomar att dra när ett ALF-Skola avtal utvecklas. Diskussioner har även förts med SKL och Friskolornas Riksförbund. Underlaget bilägg.

2015-06-16

Till

Ministern för Högre utbildning och forskning,
Helene Hellmark Knutsson,

samt för kännedom till

Utbildningsminister
Gustav Fridolin

Kraven på att förskola och skola bedrivs på vetenskaplig grund har förstärks i och med skollagen 2011. Ett sätt att utveckla den vetenskapliga grunden är att utveckla förutsättningar för praktiktäna forskning. Efter de satsningar som gjorts på forskarskolor finns det idag ett antal disputerade lärare och lektorer hos skolhuvudmännen vilket ger förutsättningar för att genomföra forskningsprojekt i samverkan mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor. För att kunna etablera en gemensam strategisk satsning som blir långsiktig menar vi att ett nationellt avtal rörande detta är önskvärt. En möjlig utgångspunkt för ett sådant avtal är ALF-avtalet inom hälso- och sjukvårdsområdet.¹ Ett nationellt avtal som kombineras med ett lokalt avtal.

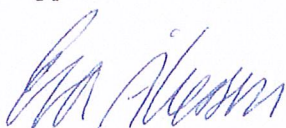
Samverkan mellan universitet/högskolor och skolhuvudmän är idag omfattande, inte minst genom det gemensamma ansvarstagandet för de olika lärarprogrammen. För att svara mot skolans behov behöver samverkan utvecklas, framför allt vad gäller den praktiktäna forskningen vilken motsvarar den kliniska forskningen inom hälso- och sjukvårdsområdet. Den alltmer kännbara lärarbristen gör att universitet/högskolor och skolhuvudmän söker efter olika åtgärder för att bibehålla och höja kvaliteten inom samtliga verksamheter. I det arbetet engagerar sig även företag och andra intressenter som är beroende av välutbildad arbetskraft. Skollagens krav på skolhuvudmannen att verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet genererar ett behov av att komplettera uppdragsutbildning, kompetensutbildning med en mer långsiktig och ömsesidig samverkan mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor.

För att utveckla ett samverkansavtal inom skolområdet med ALF-avtalet som en utgångspunkt behövs en försöksverksamhet som kan arbeta fram ett alternativ som kan fungera väl inom skolområdet. Vi är beredda att medverka till att utveckla en modell genom att ta ansvar för en försöksverksamhet där syftet är att skapa förutsättningar för en fördjupad samverkan mellan universitet/högskolor och skolhuvudmän vad gäller praktiktäna forskning till stöd för den vetenskapliga kunskapsutvecklingen inom skolområdet.

Uppsala universitet

Göteborgs universitet

Karlstad universitet

Eva Åkesson
Rektor

Pam Fredman
Rektor

Åsa Bergenheim
Rektor

¹ De ansvariga för lärarprogrammen vid våra universitet har arbetat fram ett utkast med ALF-avtalet som utgångspunkt (ALF inom hälso- och sjukvårdsområdet står för *Avtal om Läkarutbildning och Forskning*). De visar att det finns lärdomar att dra när ett ALF-Skola avtal utvecklas. Diskussioner har även förts med SKL och Friskolornas Riksförbund. Underlaget bilägs.

Förslag på nationellt skolforskningsavtal för skolområdet (ALF-skola)

Bakgrund

Enligt gällande skollag ska skolans verksamhet vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Strävan efter detta samt strävan efter att utveckla lärarprogrammets forskningsbas och beprövade kunskap drivs av arbetet med att höja utbildningskvaliteten. Under de senaste två decennierna kan vi se en markant utveckling, i både kvantitativa och kvalitativa termer, av den skol- och praktikinära forskningen.

Ett stort antal forskarskolor har genomförts, och ett antal av skolans och förskolans lärare har avlagt antingen licentiat- eller doktorsexamen. Flera av dessa är nu anställda i skolan, till exempel som lektorer, medan andra stannat kvar i högskolesektorn. I anslutning till ett antal lärosäten finns också lokala eller regionala samverkansorganisationer med syftet att vidareutveckla förutsättningarna för forskning och forskarutbildning i relation till skolans och lärarutbildningarnas behov av en förstärkt vetenskaplig grund i allmänhet och i synnerhet i relation till den beprövade erfarenheten. Utvecklingen sker för närvarande ad hoc då den är beroende av huvudmännens ekonomiska situation och anknytning till forskning vid lärosäten. Det är nödvändigt att finna en mer strategisk och långsiktig nationell modell för en likvärdig utveckling i hela landet.

Mot denna bakgrund föreslår vi att det inrättas ett nationellt avtal för skolområdet motsvarande hälso- och sjukvårdsområdets ALF-avtal med lokala tillämpningsavtal. Avtalets syfte ska vara att skapa långsiktiga förutsättningar för praktikinära forskning som i förlängningen kan medverka till att utveckla skolans och lärarprogrammets vetenskapliga grund. Nedan presenteras ett första förslag på en tänkbar avtalskonstruktion och möjliga vägar för genomförande.

Motiv för etablering av ett ALF-Skola avtal

Hälso- och sjukvårdsområdet har ofta framställts som en förebild för lärarutbildnings- och skolområdet vad gäller utvecklingen av en vetenskaplig grund för verksamheten. En motsvarande utveckling bör kunna ske vad gäller skola och lärarutbildningar. En viktig faktor i den positiva utvecklingen inom hälso- och sjukvårdsområdet, har bland annat varit förekomsten av disputerade läkare. En annan viktig faktor har varit de disputerade läkarnas möjligheter att bedriva forskning i anslutning till yrkespraktiken. Denna forskning, s.k. klinisk forskning, har skett i samverkan med lärare och forskare vid de lärosäten som bedriver läkarutbildning. Detta har möjliggjorts genom en särskild överenskommelse, i dagligt tal benämnd ALF-avtal, vars senaste lydelse fastställdes hösten 2014.² Genom att etablera ett liknande avtal, anpassat för skolområdet kan en ny grund för kunskapsutvecklingen i relation till skolhuvudmän och lärosäten med lärarutbildningar läggas.

De primära skälen för att införa ett ALF-avtal på skolområdet är i sammanfattning följande:

- 1) Skola och utbildning är ett av samhällets allra största åtaganden i samtiden och avgörande för framtidens samhälle.
- 2) Både skolor och blivande lärares och förskollärares utbildningar behöver utveckla en förstärkt vetenskaplig grund i samklang med beprövad erfarenhet.
- 3) Ett ALF-avtal på skolområdet kan lägga grunden för att göra lärar- och förskolläraryrket mer attraktivt genom att möjliggöra ytterligare karriärmöjligheter

² ALF inom hälso- och sjukvårdsområdet står för *Avtal om Läkarutbildning och Forskning*

- 4) Lärare med examen på licentiat- eller doktorsnivå som är anställda i förskola och skola behöver få möjligheter att fortsätta forska eller aktivt delta i forskningsprojekt för att kunna bidra till kunskaps- och verksamhetsutveckling.
- 5) Lärosätenas stora behov av lärare medför redan idag att forskarutbildade lärare i skolan ofta prioriterar anställning vid universitet/högskola då goda forskningsmöjligheter hittills inte erbjudits dem i förskola och skola. Möjligheter att forska skulle sannolikt bidra till att göra det mer attraktivt att arbeta i skola/förskola.
- 6) Högskolesektorn och dess lärar- och förskollärarytbildningar har idag behov av forskning som kan genomföras tillsammans med disputerad lärare hos skolhuvudmannen. Detta för att ständigt utveckla ny kunskap men även att underlätta för att vinna insikter och kunskaper blir kända och använda i verksamheten.

Ett nationellt avtal – byggstenar

Skolområdets motsvarighet till ALF-avtalet inom hälso- och sjukvårdsområdet benämns här ALF-skolavtal. Huvudsyftet med ALF-skolavtalet är en *överenskommelse* mellan svenska staten och skolhuvudmän om samarbete rörande praktisk forskning; en forskning som kan medverka till att utveckla verksamheten.

Nationella avtalspartner är svenska staten, som ytterst ansvarig för förskolläraryt- och lärarutbildningen, företrädare för och förskolans och skolans huvudmän med vilka avses såväl offentliga som fristående huvudmän; Sveriges kommuner och landsting som företrädare för offentliga huvudmän, och Friskolornas Riksförbund som en möjlig företrädare för fristående huvudmän.

ALF-skolavtalet kompletteras med *lokala avtal* mellan skolhuvudmän och lärosäten. Med skolhuvudmän avses huvudmän för förskola och skola med lektorer/disputerad personal samt verksamhetsförlagd lärarutbildning. Med lärosäten avses lärosäten med forskning och forskarutbildning samt lärarutbildningar. Med lärarutbildning avses samtliga lärarutbildningar som relaterar till det offentliga skolväsendet, såsom förskollärarytbildning, grundlärarytbildning, ämneslärarytbildning, yrkeslärarytbildning, och folkhögskollärarytbildning. Skolhuvudmän ansvarar idag för att förskolor och skolor hos huvudmannen deltar i det som idag kallas verksamhetsförlagd utbildning inom förskolläraryt- och lärarutbildningen.

I anslutning till ALF-avtal finns särskilda *kombinationsanställningar* vilka regleras i högskoleförordningen. Det finns skäl att sträva efter att sådana möjligheter skapas även inom skolområdet för forskning och utbildning. Kombinationsanställningar för disputerade personer skapar tjänstgöringsmässigt en brygga mellan förskola/skola och högskola/universitet, och bidrar till att koppla undervisning och forskning närmare varandra då verksamheten har förutsättningar att sammanlänka olika kunskapstyper som forskning och undervisning bygger på och genererar. Kombinationsanställningar kan även bidra till att stärka professionen genom att utveckla idéer om en forskande och verksamhetsutvecklande lärare/förskollärare/skolledare.

Ett nationellt avtal – processerna

ALF-skolavtalet syftar till att genom praktisk forskning utveckla den vetenskapliga basen, i samklang med beprövad erfarenhet, i såväl skolhuvudmännens verksamhet som i lärarytprogrammen. Den praktiska forskningen, nedan benämnd ALF-skoleforskning, genomförs i *projektform*. Anslag erhålls i öppen *konkurrens* och efter *kvalitetsgranskning* med externa granskare, vilket regleras i lokala avtal.

ALF-skoleverksamheten, det vill säga det samarbete om praktisknära forskning, utbildning av lärare och förskollärare samt utveckling av verksamheten i förskola och skola som föreslås omfattas av ALF-skolavtalet, leds dels av en nationell och partsammansatt *ALF-skolenämnd*, dels av lokala beslutsorgan som regleras i lokala avtal.

Berättigad att söka ALF-skolemedel är dels skolhuvudman med anställda i förskola och skola vilka har examen på forskarnivå, dels anställda vid lärosätet vilka har examen på forskarnivå. Vilka som därutöver är berättigade att få del av medel regleras i lokala avtal. Även andra kriterier kring t.ex. skolans forskningsmiljöer, vilken omfattning i tid som personal som medverkar i ALF-skoleprojekt ska ha, regleras i lokala avtal.

ALF-skolemedel fördelas efter särskild *sakkunniggranskning*. Lärosätet ansvarar för att tillsätta ett utskott eller motsvarande som ansvarar för att forskningsansökningar bereds, granskas och prioriteras av interna och externa granskare. Processen regleras i avtal liksom kriterier för att göra ansökningsprocess och bedömningar transparenta.

Forskningsprojekten genomförs i förskolans eller skolans praktik, i syfte att utveckla kunskap om undervisning och lärande. Projekten ska *inkludera* parter såväl inom förskola/skola som högskola/universitet. Forskningsprojekten ska både ha vetenskaplig potential och lägga god grund för verksamhetsutveckling. Skolhuvudmannen förpliktigar sig både att aktivt delta i att dels skapa förutsättningar för projektets genomförbarhet och att dess arbete och resultat kommer till kännedom och användning inom hela verksamheten. Genom arbetssättet och detta förpliktigande kommer ALF-skolemedlen att direkt medverka till en förstärkning av skolhuvudmannens möjlighet att ta ansvar för en på vetenskaplig grund byggd skolutveckling.

Skolhuvudmän som tecknar avtal om ALF-skoleforskning är skyldiga att ta emot studenter inom lärarprogrammen för vad som i avtalet benämns verksamhetsförlagd eller integrerad utbildning.³ Dessa studenter kan även knytas till pågående ALF-skoleprojekt och få möjlighet att skriva sina självständiga arbeten inom eller i anslutning till ALF-skoleprojekt.

ALF-skoleprojekt kan underlättas av möjlighet till kombinationsanställningar i enlighet med vad som har framförts ovan.

Ett nationellt avtal - implementering

Inrättandet av ett nationellt ALF-skolavtal bör föregås av en försöksverksamhet där ett urval lärosäten i samverkan med berörda skolhuvudmän etablerar ett fördjupat samarbete kring praktisknära forskning och förskolläro- och lärarutbildning i enlighet med de principer som har skisserats ovan. Dock är inte kombinationstjänster aktuella under försöksverksamheten då dessa är tillsvidareanställningar.

Undertecknade lärosäten anmäler härmed sitt intresse för att medverka i en sådan försöksverksamhet. Försöksverksamheten omfattar förslagsvis 5 år med löpande uppföljning för att utreda förutsättningarna till ett nationellt avtal. Efter att ett nationellt avtal eventuellt har tecknats kan en gradvis upptrappning av modellen göras till att slutligen omfatta samtliga lärosäten med forskning, forskarutbildning och lärarutbildningar.

Försöksverksamheten bör följas av särskilda resurser för att möjliggöra finansiering av ALF-skoleforskning vid ett antal lärosäten/skolhuvudmän.

³ Med lärarprogram avses här samtliga utbildningar vilka omfattas av ALF-skoleavtalets inledning. Nuvarande VFU-ersättning föreslås inte ingå i ett ALF-skolavtal.

Principer för ersättningsnivåer behöver utredas som en del av försöksverksamheten. Under försöksverksamheten bör schablonsummor kunna tillämpas. Ett gemensamt projekt med medverkande från universitet och huvudman, inklusive material nödvändig för forskningen, assistenter, analysstöd mm kan antas ha en kostnad fullt utbyggt efter tre år på 40 miljoner kr/år. Under försöksverksamheten kan ett färre antal forskningsprojekt starta hösten 2016 för att sen öka under 2017 och 2018. Utvärdering lämnas 2020.

Utvärderingskriterier bör fastställas vid försöksverksamhetens start samtidigt som en del av uppdraget är att utveckla och förfina utvärderingskriterier (ex på kriterier kan vara alltifrån strukturer, forskningsmiljöer, publikationer, elevresultat etc.).

Bilaga 1: Utkast till/exempel på hur ett för skolområdet operationaliserat nationellt ALF-skolavtal skulle kunna utformas.

UTKAST/FÖRSLAG

(Ska läsas parallellt med nationella ALF-avtalet och ett regionalt avtal som bakgrund)

Skolforskningsavtal (ALF-skolavtal)

AVTAL

Mellan staten Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt Friskolornas riksförbund om samarbete om praktikinära forskning, utbildning av lärare samt utveckling av utbildningen i förskola, grundskola, gymnasieskola eller folkhögskola.

AVTALSPARTER

Detta avtal ingås mellan svenska staten, SKL och Friskolornas riksförbund. Avtalet kompletteras av lokala avtal mellan skolhuvudmän och universitet/högskolor.⁴

VAD AVTALET REGLERAR

I detta avtal nedan benämnt ALF-skolavtal överenskommer parterna om samarbete om praktikinära forskning, utbildning av lärare samt utveckling av verksamheten i förskola, grundskola, gymnasieskola eller folkhögskola.

PARTERNAS AVSIKTSFÖRKLARING

Skolhuvudmän för utbildningen i förskola, grundskola och gymnasium är kommunala eller enskilda. Staten är huvudman för universiteten och därmed ansvarig för den utbildning som leder fram till lärarexamen, för utbildning på forskarnivå samt för den forskning som bedrivs vid berörda universitet.

Genom detta avtal är parterna överens om att gemensamt främja verksamhetens utveckling genom ett fördjupat och vidgat samarbete inom forskning, utbildning och utveckling. Mot ovan angivna bakgrund enas parterna om följande:

SAMARBETE MELLAN SKOLHUVUDMAN OCH UNIVERSITET

1§

Skolhuvudmannen har en central roll för utvecklingen av praktikinära forskning och kopplingen mellan forskning och utbildning, enligt detta avtal. Skolhuvudmannens kärnverksamhet ska, jämte undervisning, vara praktikinära forskning och utbildning, liksom kunskapstillämpning och kunskapsspridning för undervisningens utveckling.

Skolhuvudmannen ska:

- Fortlöpande medverka i forskning av hög nationell och internationell kvalitet
- Bedriva utbildning av hög kvalitet
- Följa den internationella utvecklingen inom utbildningsområdet
- Bidra till utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- Fortlöpande följa upp och utvärdera undervisningen
- Tillgängliggöra resultaten av genomförda ALF-skoleprojekt
- Samverka med det omgivande samhället inklusive näringslivet, lärare- och skolledares fackliga organisationer samt elevorganisationer-

⁴ Kommunal eller enskild skolhuvudman, ska bl.a. ha lektorer anställda dels vara beredd att ta emot lärarstudenter i verksamhetsintegrerad utbildning för att kunna inleda förhandling om att sluta avtal (övriga villkor regleras i lokala avtal).

Skolhuvudmännens miljöer kännetecknas av undervisning av hög kvalitet, skolhuvudmannens uttalade uppdrag för forskning och utbildning, innovativa kultur och en incitamentsstruktur för kunskapsutveckling. Medverkan i ALF-skoleverksamhet ställer särskilda krav på organisationsutformning, vetenskapligt ledarskap, infrastruktur och finansiering.

För ett optimalt utnyttjande av resurser för forskning, utbildning och utveckling kan endast ett begränsat antal enheter hos skolhuvudmannen delta direkt i ALF-skoleprojekt men alla enheter ska få del av arbetet genom skolhuvudmannens försorg.

2§

Det lokala samarbetet ska bygga på gemensamt utarbetade visioner och målsättningar för den praktisknära forskningen och utveckling av undervisningen. Skolhuvudmän och universitet som anges i §x ska gemensamt utveckla strategier för att förverkliga målsättningarna.

För samverkan ska skolhuvudmän och universitet bilda ett gemensamt ledningsorgan, där skolhuvudmännens och universitetens ledningsnivåer är representerade och verkar på jämbördiga villkor.

I ledningsorganet ska frågor av principiell gemensam betydelse den verksamhetsintegrerade utbildningen av lärare och den praktisknära forskningen behandlas. Vidare ska ledningsorganet besluta om hur samarbetsorganisationen på underordnade nivåer ska utformas.

3§

I syfte att stödja utvecklingen hos skolhuvudmannen ska en utvärdering av verksamhetens struktur, process och resultat i fråga om forskning, utbildning och utveckling ske.

Utvärdering genomförs på sätt som den nationella styrgruppen för ALF-skoleavtalet enligt 15§ ger riktlinjer om. Parterna bär kostnaden för genomförandet.

EKONOMISK ERSÄTTNING

4§

Praktisknära forskning får bedrivas hos skolhuvudman. Skolhuvudmannen medverkar genom att bland annat ställa lokaler, personal och andra resurser till förfogande, vilket preciseras i lokala avtal enligt §16.

Ersättning ska användas för de kostnader som uppkommer vid medverkan i praktisknära forskning och utbildning.

UTBILDNING AV LÄRARE

5§

Universitet och huvudman har gemensamt ansvar för utformning och genomförande av den verksamhetsintegrerade utbildningen av lärare. Det är en strävan att åstadkomma bästa tänkbara förutsättningar för utbildningen.

För att säkra att de blivande lärarna har den praktiska erfarenhet som yrket kräver, är det av stor vikt att lärarstuderande får ändamålsenlig undervisning, relevant träning och god handledning för att nå utbildningens mål. För detta fodras miljöer i undervisningen som är anpassade för lärarstudenternas lärande och träning och handledare med vetenskaplig och pedagogisk kompetens som är väl insatta i de mål som lärarstudenterna förutsätts nå under utbildningen.

6§ Denna paragraf reglerar ersättning för verksamhetsintegrerad verksamhet. Inom skolans område regleras detta redan i andra avtal varför paragrafen ”utgår” i ALF-skolavtalet.

PRAKTIKNÄRA FORSKNING

7§

Med utgångspunkt i skolhuvudmännens uppdrag enligt §1 ska universitetet och skolhuvudmannen skapa bästa möjliga förutsättningar för praktikhära forskning. Med praktikhära forskning avses sådan forskning som förutsätter huvudmannens strukturer och resurser och har som mål att lösa ett problem inom undervisningen/utbildningen eller att identifiera faktorer som leder till förbättrade elevresultat inom läroplanernas samtliga områden.

8§

Staten lämnar ersättning till universitetet för medverkan i praktikhära forskning.

9§

Lärosätet som mottar ALF-skolemedel för praktikhära forskning ska ansvara för att de ansökningar som inkommer peer-review granskas av interna och externa granskare innan beslut fattas i enlighet med vad som regleras i lokala avtal. *(Detta behöver formuleras så att forskningsprojekten som finansieras av ALF-skolemedel garanterar hög kvalitet och kan jämföras med annan forskning).*

UTBETALNING AV ALF-SKOLEERSÄTTNING

10§

Den för varje år beräknade sammanlagda ALF-skoleersättningen enligt §§ betalas ut till universitetet med en tolfedel varje månad. Hur resurserna ska användas specificeras i de lokala avtalen enligt 16 §.

OMFÖRDELNING AV ALF-SKOLEERSÄTTNING

11§

ALF-skola ersättning ska användas det år för vilket riksdagen beslutat om tilldelning. Medel som inte förbrukats under året ska återställas senast tre månader efter kalenderårets utgång.

OMRÄKNING AV ALF-SKOLEERSÄTTNING

12§

Ersättningsbeloppen till universitetet ska, på samma sätt som görs för anslagen till universitet och högskolor, räknas om till löpande års prisnivå med beaktande av besparingar eller utgiftsminskningar som riksdagen beslutar om för nämnda anslag.

SAMVERKAN MELLAN UNIVERSITET

13§

Om skolhuvudmän och universitet är överens, kan de träffa avtal om samverkan på utbildnings- och forskningsområdet med annan huvudman. ALF-skoleersättning för verksamhet som omfattas av sådan samverkan förmedlas av universitetet. *(Behöver utredas vidare).*

REDOVISNING AV ALF-SKOLEERSÄTTNINGEN

14§

SKL (eller annan part) gör en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av ALF-skoleersättningens användning fördelat på utbildning och forskning. Av redovisningen ska framgå hur användningen av ALF-skoleersättning fördelas på lokalkostnader, lönekostnader samt övriga kostnader. Redovisningen ska lämnas till universitet i sådan tid att den kan ingå i universitetets årsredovisning.

